

JAN JIRÁSEK

Zpracovali: Lucie Borovanská, Nikol Rajterová, Karla Strnadová, Ondřej Šíma, Hana Špačková

ZŠ Glowackého, Praha 8

Jan Jirásek se narodil v roce 1936 v Bratislavě. Když byl v roce 1939 vyhlášen samostatný Slovenský stát, museli se s rodiči jako Češi odstěhovat.

My když jsme tam žili tak, to znám z vyprávění od matky, že tam byl nádherný život za tý 1. republiky, tak na to matka vzpomínala vždycky. Že to tam bylo pěkný, ale nebyla tam žádná nevraživost mezi Čechy a Slováky, no. Ta nevraživost vznikla v momentě, kdy se to stalo, kdy nás jako Čechy vyhnali.

Rodina se nakonec přestěhovala až do Prahy. Tatínek se za války dobrovolně přihlásil na práci do německých Drážďan, ale jeho pobyt dopadl špatně. Někdo ho udal, gestapo ho odvezlo na výslechy do Prahy a nakonec do koncentračního tábora v Mauthausenu. Pan Jirásek stále vzpomíná na otcův návrat:

Tak se vrátil, bratr jezdil vždycky na nádraží tady v Praze se dívat, když tam byly vyvěšený seznamy těch vězňů, těch lidí, který se repatriovali z těch koncentráků. Až ho jednoho dne přivez', a byly to zrovna moje narozeniny, a na to mám děsivou vzpomínku, protože jsem se ho bál, jak vypadal, to byla hrůza.

Špatné vzpomínky z dětství má pan Jirásek i na jednoho kluka ze sousedství z pražských Modřan. Když se znovu setkali v dospělosti, zjistil čeho je schopný komunistický režim. Z bývalého souseda se stal major pohraniční stráže a chlubil se, kolik lidí na hranicích chytili a zastřelili.

A jeho nejlepší vyprávěnka byla, když mi říkal, jak v Bratislavě tenkrát, že plavali náky lidi, že se chtěli dostat na druhou stranu, přes vodu, no, a oni ... s loděma že do nich vjeli a že je tam rozjezdili a že je tam prostě zničili. A ještě to byl takováhle zrůda, že mi – já ho furt vidím, jak ten jeho obličej, jak říkal To nám tenkrát celá Bratislava kynula. Tak si představte, jaký zrůdy to byly...

Pan Jirásek má ale také spoustu hezkých vzpomínek. Celý život sportoval, hrál házenou. Na vojně v Dukle Praha se setkal i s Emilem Zátopkem. Požádal ho o podpis do knihy o olympionících.

...tak jsem mu říkal, jestli by byl tak hodnej, a jestli by mi to (podepsal), a on říkal To víš, že jo a kde to máš. ... A já říkám no jo, ale já jsem marod, já nemůžu na rotu on Tak já ti tam dojdu. Tak mi řekni, kde to máš.

No prostě, měl jsem z něj úžasnej dojem, že byl takovejhle fér, takovej bezvadnej...

V roce 1957 se pan Jirásek oženil a se svojí ženou a letos oslaví 65. výročí. Seznámili se už jako děti ve Skautu a později se jim narodily dvě dcery. Aby uživil rodinu, šel pan Jirásek v roce 1963 těžít uran do Příbrami.

... v tý hale, odkud jsme odcházeli na autobus, když jsme si šli šáhnout na měřidlo, tak jsme vždycky hráli, vždycky jsme měli ty ruce radioaktivní, to nešlo vydrbat, z tý kůže to nešlo ...

Když to bylo možné, hodně jako rodina cestovali a v roce 1969 byli dokonce na audienci u papeže.

Zážitků má Jan Jirásek opravdu mnoho. A také jednu dobrou radu:

Tenkrát jsem se neptal, což je chyba. To říkám vždycky dětem, že se mají ptát. Protože pak už není koho se ptát.